

KUNST

ÕPPEAINE KIRJELDUS

Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igaühele. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mistahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Õppeaine lähtealused on:

1) **maailma kunsti ja visuaalkultuuri laiahaardeline käsitlemine.** Visuaalselt tajutav inimese loodud ja mõtestatud keskkond (visuaalkultuur) hõlmab kujutisi, tekste, esemeid, ehitisi, ruumisuhteid jms ning nende erinevaid ja muutuvaid tähendusvälju. Visuaalkultuur sisaldab nii tahtlikke ja kavandatud artefakte (nt kunstiteosed, graafiline disain, reklaam, fotograafia, mood jne) kui ka juhuslikke ja plaanimata visuaalseid märke ning kooslusi (nt tänaval või meedias kõrvuti sattunud reklaamid, kasutatud tüpograafia, muruplatsi niitmine ja sissetallatud teerada, aja jooksul kujunenud kodusisustus jne). Visuaalkultuuris on teadlik toimimine seotud suhtlusega, erinevate sõnumite ja tähenduste loomise, säilitamise, muutmise ja edastamisega; nii esteetiliselt mitmekesise keskkonna kui ka emotsionaalse ja intellektuaalse keskkonna loomisega ning majanduse toimimise ja majanduslike väärtuste loomisega. Kunstipädevuse omandamist toetab maailma kunsti ja visuaalkultuuri käsitlemine nii nüüdisaegses kui ka ajaloolises kontekstis;

2) **kunsti vormide ja tähenduste pidev muutumine, eksperimentaalsus ja areng,** mis võivad ühiskonda ka proovile panna. Kunstis kui visuaalkultuuri kitsamas osas luuakse uut inimkogemust, väljendust ja tähendusi teadlikumalt ning sihipärasemalt, suhestudes valdkonna eripäraga, otsinguliselt ja eksperimenteerivalt. Kunsti pidev uuenemine peegeldab muutusi nii teadustes kui ka ühiskonnas, väärtustes ja hoiakutes. Kunst tohib võtta endale fantaasia, moraali ja ühiskondlike kokkulepete piire kompava ning nihutava rolli, et mõtestada ja arutleda, ka katsetada erinevaid ettekujutusi ja võimalikkusi;

3) **õpetaja on aktiivne kunstiga suhestuja,** kes toetab õpilasi kultuuri muutuvast mitmekesisuses. Täpsema õpisisu valib õpetaja, kes juhib õpet ja õpikeskkonna loomist. Õpetaja enda hoiakud, avatus ja sallivus, mitmetähenduslikkuse ja muutlikkuse taluvus, aktiivses dialoogis ja mõtestatuses olemine vana ja uue kunstiga on äärmiselt olulised. Kunstiaine ise on samuti seotud pidevate muutustega – uue kunstiloominguga, uute avastustega kunstiajaloo, seniste väärtuste ümberhindamisega ühiskonnas, uute väärtuste leidmise ja loomisega. Kunsti õppeainet on võimalik üles ehitada eri kunstikäsitlustele tuginedes. Valdkonnast saab ehedama pildi, kui õppijad ja õpetaja võivad mõtiskleda mitme kunstikontseptsiooni üle ning teadvustada kunsti loomise ja hindamise eri aluseid (nt funktsionaalne, realistlik, idealistlik, estetistlik, kontseptuaalne, pragmaatiline, institutsionaalne jne);

4) kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii **kunstikogemus kui ka õppimiskogemus.** Sageli on teosest kui lõpptulemusest tähtsam loominguline ja otsinguline tee, tagasiside ja refleksioon, üldpädevuste kujundamine, motivatsiooni leidmisele ja hoidmisele suunatud tegevused. Koolikunstis on vaja väärtustada õppija isikliku tasandi loomet, avastusi, pingutust ja sõnumit, sest õppijale endale tähtis tegevus loob talle just nimelt tähendusliku kunstikogemuse ka siis, kui lõpptulemus ei ole originaalne või sisukas laiemas kunsti ja visuaalkultuuri kontekstis. Juhul kui lõpptulemus visuaalkultuuri-, disaini- või kunstiteosena on õppes oluline, peab õpetaja kvalitatiivse muutuse teket valmivas teoses teadvustama ja toetama eesmärkide ning hindamiskriteeriumide sõnastamisega. Kunsti osaoskused võimaldavad kunsti õpetamist mitmekülgsest käsitleda ja jälgivad disaini tsüklilist loogikat, mis on maailmas järjest laiemalt käibel nii kunstiteoste, toodete, protsesside kui ka uuringute kavandamisel.

Kunsti osaoskused on:

1. **väljaselgitamine, teadmine, mõistmine** (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine);
2. **plaanimine ja ideede arendamine** (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);
3. **loomine** (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine);
4. **refleksioon, analüüs ja kriitika** (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I KOOLIASTE

Õpilane:

- kirjeldab visuaalseid pilte, jooniseid ja sümboteid oma kogemuse piires;
- teab kujutiste kasutamise ja jagamise head tava;
- kavandab lihtsamaid ülesandeid disainis ja loomes kestlikult;
- teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi töid spontaanselt ning kavandades, kasutades eri tehnika- ja töövõtteid;
- kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.

II KOOLIASTE

Õpilane:

- tõlgendab visuaalseid kujutisi oma kogemuse ja õpitu piires;
- teab autorsuse üldisi põhimõtteid;
- kasutab õpetaja juhendamisel osalist disainimist probleemi lahendamiseks kestlikult;
- loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades, kasutades ning põhjendades eri tehnikavõtteid ja kompositsiooni;
- analüüsib oma teost ja tööd;
- arutleb loodu üle, seostades loomingut oma kogemuse piires teiste eluvaldkondadega.

III KOOLIASTE

Õpilane:

- analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboteid;
- käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust;
- rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel;
- katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;
- loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;
- analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.

1. klass KUNSTIÕPETUS

Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õiprojektid jm	Hindamine
VISUAALNE KIRJAOSKUS					
<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seostab omavahel raamatuillustratsioone ja teksti sisu. • Selgitab endale tuttavat keskkonnas (koolis ja klassis) kasutatavaid märke ja sümboleid ning nende tähendust. • Nimetab, mida näeb pildil, ruumilises teoses, audiovisuaalses teoses. • Nimetab, teoses nähtavaid värve, äratuntavaid esemeid, olendeid, kujundeid. • Kasutab vahendeid ja materjale säästlikult ja ohutult. • Korrastab enamasti oma töökoha. • Näitab teoselt autori nime.	<p>Igapäevane visuaalkultuur</p> <p>Logod, embleemid, sümboolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustatsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad</p> <p>Raamatuillustratsioon, koomiks ja piltjutustus</p> <p>(olulisemad tunnused, seos tegevuse ja iseloomuga)</p> <p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõ</p>	<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus.</p> <p>Praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühismusitseerimine, ühistes kunstiprojektides ning valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist.</p> <p>Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet.</p> <p>Kunstiteoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma</p>	<p>Eesti keelega lõimimine.</p> <p>Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.</p>	<p>Näitlikustamine interaktiivsel tahvlil: õppevideod, näidistööd.</p> <p>Nutiseadme kasutamine mõtete leidmiseks internetis.</p> <p>Õpilaste tööde näitus klassiruumis või koridoris.</p>	<p>Hindamisel lähtutakse iga õpilase võimetekohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatu ja põhikooli riiklikus õppekavas esitatud õpitulemused.</p> <p>Hindamisel kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist, lähtudes püstitatud õppeülesandest.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Kirjutab oma tööle nime. • Küsib jäädvustatavalt luba enne filmimist või pildistamist. 	<p>tted</p> <p>Baaselemendid:</p> <p>Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv</p> <p>Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum</p> <p>Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, mõõtmed</p> <p>Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.</p> <p>Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne</p> <p>Geomeetrilised kujundid ja abstraheerimine</p>	<p>ning teiste arvamustest lugu pidama. Kunstiained teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.</p> <p>Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist</p>			
---	--	--	--	--	--

	<p>Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires</p> <p>Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid</p> <p>Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus</p> <p>Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites.</p> <p>Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur</p> <p>Kunstižanrid: portree, maastik, natüürmort, animalistika...</p> <p>Kunstiajalugu, kunstnikud, teosed</p> <p>Eri stiilidest kunstiteoste näited kogu kunstiajaloo piires (nt Vana-Egiptuse seinamaal, Antiik- Kreeka vaasimaalid. Modernistlik maalikunst</p>	<p>uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.</p> <p>Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, - stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunsti- ja</p>			
--	--	---	--	--	--

	<p>(impressionism, post-impressionism, fovism, kubistlik natüürmort), maakunst, ökokunst, popkunst...)</p> <p>Skulptuur või monument (avalikust ruumist).</p> <p>Tasapinnaline kunstiteos koolist või lähiümbrusest.</p> <p>Raamatuillustraatorid emakeele lugemisvara hulgast.</p>	<p>muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms). Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.</p>			
--	---	--	--	--	--

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

	<p>Kunstitehnikad ja stiilid: monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliatsitehnika, savi või plastiliini voolimine,</p>	<p>Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust erilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning</p>	<p>Puude, esemete ja olendite iseloomulike tunnuste leidmine.</p> <p>Peamise esiletõstmise suuruse, asukoha ja värvi abil.</p> <p>ÜMBRUS</p> <p>Vabanemine stampkujunditest</p>	<p>Iloni Imedemaa ja Lasteraamatukogu näituste ning ürituste külastamine.</p> <p>Haapsalu Kultuurimajas eakohaste näituste ja ürituste</p>	<p>Hindamisel lähtutakse iga õpilase võimetekohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatud ja põhikooli riiklikus õppekavas esitatud</p>
--	---	---	---	--	--

	<p>taimetrükk, sõrmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö, diatüüpia, paberbatika, kollaaž</p> <p>Digitaalsed joonistus-, foto- ja animatsioonitehnikad</p> <p>Kunstiteooria</p> <p>Primaar- ja sekundaarvärvid</p> <p>Etikett</p> <p>Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi)</p>	<p>kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus. Vajalike oskuste kujunemist toetavad kunstiainetes individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada erinevaid ideede väljendamise ja</p>	<p>(päikese-neljandik, aknarist jm).</p> <p>ASJAD</p> <p>Tuttavate asjade kujutamine - lilled, mänguasjad.</p> <p>GEOMEETRIA</p> <p>Mõisted kolmnurk, ruut, ring ... .</p> <p>INIMENE</p> <p>Inimese vanus, amet jne, joonistamine mälu või näidise järgi.</p> <p>Tehnoloogia.</p> <p>Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Kehaline kasvatus:</p> <p>Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.</p> <p>Piirkondlik- ja kooli eripära:</p> <p>Iloni Imedemaa ja Lasteraamatukogu näituste ning ürituste külastamine.</p> <p>Haapsalu Kultuurimajas eakohaste</p>	<p>külastamine.</p> <p>“Väike kunstnik” kunstikonkursil osalemine.</p> <p>Erinevate väljakuulutatud kunstikonkursidel osalemine.</p> <p>Välitunnid, kompositsioonid looduses leitavatest materjalidest.</p>	<p>õpitulemused.</p> <p>Hindamisel kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist, lähtudes püstitatud õppeülesandest.</p>
--	---	---	--	---	---

		<p>esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Kunstiainetes rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama kunstimõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboloid. Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loomeülesandeid täites õpitakse kasutama tehnoloogiavahendeid</p>	<p>näituste ja ürituste külastamine.</p> <p>“Väike kunstnik” kunstikonkuril osalemine.</p> <p>Erinevate väljakuulutatud kunstikonkursidel osalemine.</p>		
--	--	--	--	--	--

		ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli muusika ning kunsti arengus.			
--	--	---	--	--	--

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

<p>Disaini baaselemendid</p> <p>Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass</p> <p>Disainiprotsessi osad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine, info kogumine • Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine <p>Disainiprotsessis kasutatavad idee visualiseerimise tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moodboard</i>, mõistekaart, plakat <p>Tarbeesemed ja levinumad materjalid</p> <p>Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savii...</p>	<p>Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust erilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada</p>	<p>Tehnoloogia. Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p>			
---	--	---	--	--	--

<p>Tehismaterjalid: plastik, kile...</p> <p>Eseme, materjali või värvi otstarve, funktsionaalsus</p> <p>Kasutusmugavus</p>	<p>ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.</p>				
--	--	--	--	--	--

KUNSTI, KULTUURI JA ÜHISKONNA SEOSED

	<p>Ohutus ja säästlikkus</p> <p>Töövahendite ohutu ja säästlik kasutamine</p> <p>Ohutus kasutaja tervisele ja keskkonnale</p> <p>Töövahendite ja kunstmaterjalide õige säilitamine</p> <p>Autorsus ja autoriõigused</p> <p>Autor: kunstnik, arhitekt, illustraator, disainer</p> <p>Teos: maal, joonistus, video, skulptuur...</p> <p>Digitaalsete kujutiste (fotode) tegemise ja jagamise hea tava</p> <p>Eetika (kuidas olla hea</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus. Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana. Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine</p>	<p>Vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.</p>		
--	--	--	---	--	--

	<p>kunstnik, hea publik ja hea kaaslane)</p> <p>Töövahendite ja töökoha korrastamise õiged töövõtted</p>	<p>õpetavad teadvustama kunsti ja muusikat eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.</p> <p>Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma</p>			
--	--	---	--	--	--

valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunsti- ja muusikateemaliste referatiivsete ning loovtööde koostamine eeldab oskust mõista teabetekste ning suunab kasutama mitmesuguseid info esitamise viise (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik jms).

		Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides” sõnumeid ühest keelest teise.			
--	--	---	--	--	--

2. klass KUNSTIÕPETUS

Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õpiprojektid jm	Hindamine
--------------	-------------------	--	--	--	-----------

VISUAALNE KIRJAOSKUS

<p>Õpilane:</p> <p>1) võrdleb märke omavahel ja seostab märgi vorme, värve, kujutatut märgi tähendusega; 2) tunneb ära tasapinnalised ja ruumilised teosed; 3) kavandab lihtsamaid ülesandeid disainis ja loomes kestlikult; 4) rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste teoste loomisel õpetaja abiga lihtsamaid kunstitehnikaid; 5) kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.</p>	<p>Igapäevane visuaalkultuur</p> <p>Logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusemärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad</p> <p>Raamatuillustratsioon, koomiks ja piltjutustus</p> <p>Koomiksi tegelane ja</p>	<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus.</p> <p>Praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused, ühistes kunstiprojektides ning valdkondlikes ja valdkondadeülestes õppeprojektides osalemine kujundavast koostöövalmidust ning aitavad väärtustada üksteise toetamist.</p> <p>Kunstiteoste üle arutledes harjuvad õpilased oma seisukohti kaitsma</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse</p>	<p>Osalemine erinevatel kunstikonkurssidel (Väike kunstnik, RMK metsapostkaart jms).</p> <p>Näitlikustamine interaktiivsel tahvlil: õppevideod, näidistööd.</p> <p>Õpilaste tööde näitus klassiruumis või koridoris.</p>	<p>Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.</p>
---	--	--	--	--	--

	<p>karakteri disain (olulisemad tunnused, seos tegevuse ja iseloomuga)</p> <p>Teksti, tabelite ja illustratsioonide küljenduse põhimõtted (pealkirja, kuupäeva, autori, pildiallkirja ja teksti paigutamise üldised tavad ja põhimõtted).</p> <p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted</p> <p>Baaselemendid:</p> <p>Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv</p> <p>Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum</p> <p>Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, mõõtmed</p> <p>Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.</p> <p>Joone, kujundi, vormi</p>	<p>ning teiste arvamustest lugu pidama. Kunstiained teadvustavad inimese kui keskkonna kujundaja ja kasutaja mõju, juhtides teadlikult ning jätkusuutlikult tegutsema nii looduses kui ka inimeste loodud ruumilistes ja virtuaalsetes keskkondades.</p> <p>Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust</p>	<p>käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Eesti keel: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust</p>		
--	---	--	---	--	--

	<p>ja tekstuuri kirjelduseks: sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne</p> <p>Geomeetrilised kujundid ja abstraheerimine</p> <p>Värviniimetused primaar ja sekundaarvärvide piires</p> <p>Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid</p> <p>Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus</p> <p>Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites.</p> <p>Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur</p> <p>Kunstižanrid: portree, maastik, natüürmort, animalistika...</p> <p>Kunstiajalugu, kunstnikud, teosed</p> <p>Eri stiilidest</p>	<p>kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.</p> <p>Suhtluspädevus. Kunstiainetes on tähtsal kohal kunstiteostest, -stiilidest, -ajastutest jms rääkimine, kasutades kirjelduses nii korrektset emakeelt kui ka ainespetsiifilist terminoloogiat. Tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstiainetes tutvutakse kunsti kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma neile eriomast mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise.</p>			
--	--	--	--	--	--

	<p>kunstiteoste näited kogu kunstiajaloo piires (nt Vana-Egiptuse seinamaal, Antiik-Kreeka vaasimaalid. Modernistlik maalikunst (impressionism, post-impressionism, fovism, kubistlik natüürmort), maakunst, ökokunst, pokunst...)</p> <p>Skulptuur või monument (avalikust ruumist).</p> <p>Tasapinnaline kunstiteos koolist või lähiümbrusest.</p> <p>Raamatuillustatorid emakeele lugemisvara hulgast.</p>				
--	---	--	--	--	--

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

<p>Õpilane:</p> <p>1) nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike;</p> <p>2) leiab teoses soojasid ja külmasid toone ning heledamat ja tumedamat tonaalsust;</p> <p>3) toob näite tegevusest, kuidas ta asjakohaselt ja säästlikult kunstitarbeid kasutab, korrastab oma töökoha;</p> <p>4) kirjutab oma tööle nimesildi koos töö pealkirja ja muu õpitud infoga.</p>	<p>Kunstitehnikad ja stiilid</p> <p>monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliiatsitehnika, savi või plastiliini voolimine, taimetrükk, sõrmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö, diatüüpia, paberbatika, kollaazh</p>	<p>Õpipädevus.</p> <p>Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid).</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p>	<p>Erinevate tehnikate rakendamine õppetundides.</p> <p>Näituse nimesildi koostamine.</p>	<p>Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on</p>
---	---	---	--	---	--

	<p>Digitaalsed joonistus-, foto- ja animatsioonitehnikad</p> <p>Kunstiteooria</p> <p>Primaar- ja sekundaarvärvid</p> <p>Etikett</p> <p>Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi)</p>	<p>uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus</p> <p>. Vajalike oskuste kujunemist toetavad kunstiainetes individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise</p>	<p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Eesti keel: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust.</p>		<p>õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.</p>
--	---	--	--	--	---

võimalusi, valides
leidlikult sobivaid
meetodeid ning
rõhutades oma
tugevaid külgi.
Õpitakse tegevust
planeerima ja
analüüsima,
vastutama tööde
lõpetamise ja
tulemuse eest.
Tutvutakse ka
valdkonnaga seotud
elukutsete ning
institutsioonidega.
**Matemaatika-,
loodusteaduste ja
tehnoloogiapädevus.**
Kunstiainetes
rakendatavate
ülesannete
lahendamiseks tuleb
sõnastada probleeme,
arutleda
lahendusteede üle,
põhjendada valikuid
ja analüüsida
tulemusi. Õpitakse
kasutama
kunstimõisteid
(kompositsioon,
struktuur, rütm jne),
võrdlema ja liigitama
erinevate nähtuste
tunnuseid ning
kasutama sümboleid.
Kunstiterminoloogias
kasutatakse
matemaatika ja
tehnoloogia sõnavara
ja mõisteid.
Loomeülesandeid
täites õpitakse

		kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli kunsti arengus.			
--	--	--	--	--	--

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab teoses suurusuhteid ja objektide painemist (ees, taga, üleval, all jne);</p> <p>2) kirjeldab kolmemõõtmelise teise puhul vorme üldisemalt (ümar, kandiline, lapik, püstine jne);</p> <p>3) eristab lihtsamate näidete põhjal tehislikke ja looduslikke materjale (nt puit ja plastik);</p> <p>4) kirjeldab ühel otstarbel kasutatavate esemete peamisi tunnuseid ja arvab, mis materjalist ese tehtud on;</p> <p>5) arutleb ja seostab värve tekkinud muljega ja valib esemele selle otstarbega sobiva värvitooni.</p>	<p>Disaini baaselemendid</p> <p>Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass</p> <p>Disainiprotsessi osad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine, info kogumine • Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine <p>Disainiprotsessis kasutatavad idee visualiseerimise tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moodboard</i>, mõistekaart, plakat 	<p>Õpipädevus.</p> <p>Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Eesti keel: arendatakse suulist ja kirjalikku</p>	<p>Erinevad õppekäigud ja praktilised tegevused õpitu kinnistamiseks.</p>	<p>Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.</p>
--	---	--	--	---	---

	<p>Tarbeesemed ja levinumad materjalid</p> <p>Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...</p> <p>Tehismaterjalid: plastik, kile...</p> <p>Eseme, materjali või värvi otstarve, funktsionaalsus</p> <p>Kasutusmugavus</p>	<p>valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.</p>	<p>eneseväljendusoskust.</p>		
--	---	---	------------------------------	--	--

KUNSTI, KULTUURI JA ÜHISKONNA SEOSD

<p>Õpilane:</p> <p>1) järgib enamasti õpitud töö- ja ohutusvõtteid;</p> <p>2) toob näite tegevusest, kuidas ta asjakohaselt ja säästlikult kunstitarbeid kasutab;</p> <p>3) leiab (virtuaal)näitusel muuseumis, galeriis või koolis teose autori, pealkirja ja näituse pealkirja;</p> <p>4) korrastab oma töökoha;</p> <p>5) kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.</p>	<p>Ohutus ja säästlikkus</p> <p>Töövahendite ohutu ja säästlik kasutamine</p> <p>Ohutus kasutaja tervisele ja keskkonnale</p> <p>Töövahendite ja kunstmaterjalide õige säilitamine</p> <p>Autorsus ja autoriõigused</p> <p>Autor: kunstnik, arhitekt, illustraator, disainer</p> <p>Teos: maal, joonistus, video, skulptuur...</p> <p>Digitaalsete kujutiste (fotode) tegemise ja jagamise hea tava</p> <p>Eetika (kuidas olla hea</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus.</p> <p>Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana.</p> <p>Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitletavate teemade, analüüsivate kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p>	<p>Võimalusel käiakse näitusel muuseumis, galeriis.</p> <p>Iloni Imedemaa ja Lasteraamatukogu näituste ning ürituste külastamine.</p> <p>Haapsalu Kultuurimajas eakohaste näituste ja ürituste külastamine.</p>	<p>Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.</p>
--	---	--	--	---	---

	<p>kunstnik, hea publik ja hea kaaslane)</p> <p>Töövahendite ja töökoha korrastamise õiged töövõtted</p>	<p>kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunsti eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.</p>	<p>Eesti keel: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust.</p>		
--	---	---	---	--	--

3. klass KUNSTIÕPETUS

Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õpiprojektid jm	Hindamine
--------------	-------------------	--	--	--	-----------

VISUAALNE KIRJAOSKUS

<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab visuaalseid pilte, jooniseid ja sümboliteid oma kogemuse piires; • teab kujutiste kasutamise ja jagamise head tava; • kavandab lihtsamaid ülesandeid disainis ja loomes kestlikult; • teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi töid spontaanselt ning kavandades, kasutades eri tehnikat ja töövõtteid; • kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust. 	<p>Igapäevane visuaalkultuur</p> <p>Logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kultuuri- ja väärtuspädevus; • sotsiaalne ja kodanikupädevus; • enesemääratluspädevus; • õpipädevus; • suhtluspädevus; • matemaatikapädevus; • ettevõtlikkuspädevus; 	<p>eesti keel</p> <ul style="list-style-type: none"> • matemaatika • loodusõpetus • kehaline kasvatus • tehnoloogia • võõrkeel • muusikaõpetus 	<p>Osalemine erinevatel kunstikonkurssidel (Väike kunstnik, RMK metsapostkaart jms).</p> <p>Näitlikustamine interaktiivsel tahvil: õppevideod, näidistööd.</p> <p>Õpilaste tööde näitus klassiruumis või koridoris.</p>	<p>Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on õpilase enda roll</p>
---	---	--	--	---	---

	<p>vaateaknad, veebikeskkonnad</p> <p>Raamatuillustratsioon, koomiks ja piltjutustus</p> <p>Koomiksi tegelane ja karakteri disain (olulisemad tunnused, seos tegevuse ja iseloomuga)</p> <p>Teksti, tabelite ja illustratsioonide küljenduse põhimõtted (pealkirja, kuupäeva, autori, pildiallkirja ja teksti paigutamise üldised tavad ja põhimõtted).</p> <p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted</p> <p>Baaselemendid:</p> <p>Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv</p> <p>Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum</p> <p>Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, mõõtmed</p> <p>Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • digipädevus; • elukestev õpe ja karjääri planeerimine; • keskkond ja jätkusuutlik areng; • kodanikualgatus ja ettevõtlikkus; • kultuuriline identiteet; • teabekeskond; • tehnoloogia ja innovatsioon; • tervis ja ohutus; • väärtused ja kõlblus. 	<p>Õpet võimaldatakse siduda kohaliku kultuuri, inimeste ja linnaruumiga, külastades: galeriisid (Haapsalu Kunstikooli galeriid, Haapsalu linnagalerii, Evald Okase muuseum, Epp Maria Kokamäe galerii), teemakeskusi ja muuseumeid (Iloni Imedemaa, Haapsalu linnus, Raudtee- ja Sidemuuseum, Haapsalu raekoda, Ants Laikmaa majamuuseum, Rannarootsi muuseum), raamatukogusid, kultuurikeskust, skulptuurid jne.</p>		<p>hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.</p>
--	--	--	--	--	---

kaugemal, üleval, all,
kõrval, paremal,
vasakul, keskel, ääres,
lähedal, koos, eraldi,
tasakaalus.

**Joone, kujundi, vormi
ja tekstuuri**

kirjelduseks: sirge,
kõver, laineline, terav,
sujuv, kaarduv,
kandiline, nurgeline,
ümar, munajas, sile,
kare, krobeline jne

Geomeetrilised
kujudid ja
abstraheerimine

Värvinimetused

primaar ja
sekundaarvärvide piires

Värvitemperatuur:

soojad ja külmad toonid

Ruumiillusiooni

loomise põhimõtted:
kattumine, teravus,
suurus

Liikumise mulje

loomine: liikuvad
poosid, liikumise
faaside kujutamine,
liikumist märkivad
jooned koomiksites.

Kunstiliigid: joonistus,

maal, kollaaž,
skulptuur, foto,
animatsioon, disain,
arhitektuur

Kunstižanrid: portree,

	<p>maastik, natüürmort, animalistika...</p> <p>Kunstiajalugu, kunstnikud, teosed</p> <p>Eri stiilidest kunstiteoste näited kogu kunstiajaloo piires (nt Vana-Egiptuse seinamaal, Antiik-Kreeka vaasimaalid. Modernistlik maalikunst (impressionism, post-impressionism, fovism, kubistlik natüürmort), maakunst, ökokunst, pokunst...)</p> <p>Skulptuur või monument (avalikust ruumist).</p> <p>Tasapinnaline kunstiteos koolist või lähiümbrusest.</p> <p>Raamatuillustraatorid emakeele lugemisvara hulgast.</p>				
--	--	--	--	--	--

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

<p>Õpilane:</p> <p>1) nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike;</p> <p>2) leiab teoses soojasid ja külmasid toone ning heledamat ja tumedamat tonaalsust;</p>	<p>Kunstitehnikad ja stiilid</p> <p>monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliiatsitehnika, savi</p>	<p>Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid).</p>	<p>Erinevate tehnikate rakendamine õppetundides.</p> <p>Näituse nimesildi koostamine.</p>	<p>Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid</p>
--	--	--	--	---	---

<p>3) toob näite tegevusest, kuidas ta asjakohaselt ja säästlikult kunstitarbeid kasutab, korrastab oma töökoha;</p> <p>4) kirjutab oma tööle nimesildi koos töö pealkirja ja muu õpitud infoga.</p>	<p>või plastiliini voolimine, taimetrükk, sõrmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö, diatüüpia, paberbatika, kollaaž</p> <p>Digitaalsed joonistus-, foto- ja animatsioonitehnikad</p> <p>Kunstiteooria</p> <p>Primaar- ja sekundaarvärvid</p> <p>Etikett</p> <p>Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi)</p>	<p>võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus. Vajalike oskuste kujunemist toetavad kunstiainetes individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ning probleemipõhised ülesanded ja õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaeluga. Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ning loovaid lahendusi. Praktiline loovtegevus annab võimaluse</p>	<p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Eesti keel: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust.</p>		<p>kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.</p>
--	--	--	--	--	--

katsetada erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima ja analüüsima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus.

Kunstiainetes rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse kasutama kunstimõisteid (kompositsioon, struktuur, rütm jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Kunstiterminoloogias kasutatakse matemaatika ja tehnoloogia sõnavara ja mõisteid. Loomeülesandeid täites õpitakse

		kasutama tehnoloogiavahendeid ning innovaatilisi lahendusi, mõistma teaduse ja tehnoloogia rolli kunsti arengus.			
--	--	--	--	--	--

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

<p>Õpilane:</p> <p>1) kirjeldab teoses suurusuhteid ja objektide painemist (ees, taga, üleval, all jne);</p> <p>2) kirjeldab kolmemõõtmelise teise puhul vorme üldisemalt (ümar, kandiline, lapik, püstine jne);</p> <p>3) eristab lihtsamate näidete põhjal tehisklikke ja looduslikke materjale (nt puit ja plastik);</p> <p>4) kirjeldab ühel otstarbel kasutatavate esemete peamisi tunnuseid ja arvab, mis materjalist ese tehtud on;</p> <p>5) arutleb ja seostab värve tekkinud muljega ja valib esemele selle otstarbega sobiva värvitooni.</p>	<p>Disaini baaselemendid Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass</p> <p>Disainiprotsessi osad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine, info kogumine • Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine <p>Disainiprotsessis kasutatavad idee visualiseerimise tehnikad</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Moodboard</i>, mõistekaart, plakat <p>Tarbeesemed ja levinumad materjalid</p>	<p>Õpipädevus. Kunstides kujundatakse õpipädevust erilistel ülesannete, õppemeetodite ja töövormide kaudu, mis võimaldavad õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes olukordades. Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside ja</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Eesti keel: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust.</p>	<p>Erinevad õppekäigud ja praktilised tegevused õpitu kinnistamiseks.</p>	<p>Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.</p>
---	--	---	--	---	---

	<p>Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi...</p> <p>Tehismaterjalid: plastik, kile...</p> <p>Eseme, materjali või värvi otstarve, funktsionaalsus</p> <p>Kasutusmugavus</p>	<p>eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õppija rolli oma õpitegevuse juhtijana.</p>			
--	---	--	--	--	--

KUNSTI, KULTUURI JA ÜHISKONNA SESED

<p>Õpilane:</p> <p>1) järgib enamasti õpitud töö- ja ohutusvõtteid;</p> <p>2) toob näite tegevusest, kuidas ta asjakohaselt ja säästlikult kunstitarbeid kasutab;</p> <p>3) leiab (virtuaal)näitusel muuseumis, galeriis või koolis teose autori, pealkirja ja näituse pealkirja;</p> <p>4) korrastab oma töökoha;</p> <p>5) kirjeldab lühidalt enda tööd ja tulemust.</p>	<p>Ohutus ja säästlikkus</p> <p>Töövahendite ohutu ja säästlik kasutamine</p> <p>Ohutus kasutaja tervisele ja keskkonnale</p> <p>Töövahendite ja kunstmaterjalide õige säilitamine</p> <p>Autorsus ja autoriõigused</p> <p>Autor: kunstnik, arhitekt, illustraator, disainer</p> <p>Teos: maal, joonistus, video, skulptuur...</p> <p>Digitaalsete kujutiste (fotode) tegemise ja jagamise hea tava</p> <p>Eetika (kuidas olla hea kunstnik, hea publik ja hea kaaslane)</p>	<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus.</p> <p>Kunstivaldkonna õppeainetes rõhutatakse kultuuriteadmisi ja ühisel kultuuripärandil põhinevat kultuuriruumi õppija identiteedi osana.</p> <p>Tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust.</p> <p>Käsitletavate teemade, analüüsitud kunstiteoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutamine õpetavad teadvustama kunsti eneseväljenduse</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Eesti keel: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust.</p>	<p>Võimalusel käiakse näitusel muuseumis, galeriis.</p> <p>Iloni Imedemaa ja Lasteraamatukogu näituste ning ürituste külastamine.</p> <p>Haapsalu Kultuurimajas eakohaste näituste ja ürituste külastamine.</p>	<p>Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.</p>
--	---	--	--	---	---

	Töövahendite ja töökoha korrastamise õiged töövõtted	vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist kõikidesse infokanalitesse.			
--	--	---	--	--	--

4. klass KUNSTIÕPETUS

Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õiprojektid jm	Hindamine
<ul style="list-style-type: none"> • kujutab inimest paigalasendis eest-ja külgsvaates; • märkab esemete ja figuuride detaile; • väärtustab elusloodust; • meisterdab tuttavatest materjalidest ja täiendab detailidega kavandab geomeetristest kujunditest templitruki mustrit. <p>VÄRVI-, KOMPOSITSIOONI- JA PERSPEKTIIVIÕPETUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • jälgib pinna katmisel kujutise kontuuri: <ul style="list-style-type: none"> • segab põhivärvide II astme värvid (värvuste tabeli eeskujul; • kujutab esemeid kahel 	<ul style="list-style-type: none"> • värvide segamise elementaartabel; • ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas-, pruunikasroheline). Piiratud arvu värvidega maalimine; • rütm, rütmid meie ümber; • objekti kujutamine ees, taga ja keskel, objekti esiletoomine suuruse ja värvi kaudu. 	<ul style="list-style-type: none"> • kultuuri- ja väärtuspädevus; • sotsiaalne ja kodanikupädevus; • enesemääratluspädevus; • õpipädevus; • suhtluspädevus; • matemaatikapädevus; • ettevõtlikkuspädevus; • digipädevus; • elukestev õpe ja karjääri planeerimine; • keskkond ja jätkusuutlik 	<ul style="list-style-type: none"> • eesti keel • matemaatika • loodusõpetus • kehaline kasvatus • tehnoloogia • võõrkeel • muusikaõpetus • ajalugu <p>Õpet võimaldatakse siduda kohaliku kultuuri, inimeste ja linnaruumiga, külastades: galeriisid (Haapsalu Kunstikooli galeriid, Haapsalu linnagalerii, Evald Okase muuseum, Epp Maria Kokamäe galerii), teemakeskusi ja muuseumeid (Iloni Imedemaa, Haapsalu linnus, Raudtee- ja Sidemuuseum, Haapsalu raekoda, Ants Laikmaa</p>	<p>Individuaal- ning rühmatööd; kavandamine ja kujutamine; teoste esitlemine, analüüs ning põhjendamine; näituste külastamine.</p>	<p>Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava üldosa sätetest ja Haapsalu Põhikooli hindamisjuhendist. Hindamisel on pearõhk õppija arengu toetamisel, jälgides õpilase loovust ning soovi oma tööd täiendada ja edasi arendada.</p>

<p>horisontaalsel abijoonel (ees, taga);</p> <ul style="list-style-type: none"> • vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ning nähtusi, mõistab rütmi tähendust (südamerütm, ööpäev, aastaajad jne); • oskab kasutada ainekavas ettenähtud töömaterjale, oskab valikuliselt kasutada õpetatud tehnikaid; • tunneb abstraktsele vormi- ja värviõpetusele oaseid väljendusvõimalusi ja lihtsamaid kompositsioonivõtteid; • rakendab erinevaid kunstitehnikaid : maal, joonistus, kollaaž, skulptuur; • avaldab arvamust enda ja teiste tööde kohta, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid. 		<p>areng;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kodanikualgatus ja ettevõtlikkus; • kultuuriline identiteet; • teabekeskond; • tehnoloogia ja innovatsioon; • tervis ja ohutus; • väärtused ja kõlblus. 	<p>majamuuseum, Rannarootsi muuseum), raamatukogusid, kultuurikeskust, skulptuurid jne.</p>		
<p>DISAIN JA KIRJAÕPETUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • mõõdab joonlaua abil ja kujundab tööle raami; • kasutab sirklit ringjoone moodustamisel; • teeb ristkülikust ruudu voltimise teel; • kujundab plakati; • kasutab töödes rahvakunsti elemente. 	<ul style="list-style-type: none"> • keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis (stend, klassiruum, oma tuba, mänguväljak jne), kohaliku rahvakunsti elemendid; • kombinatoorika geomeetristest elementidest ruumis; • töö joonlaua ja sirkliga; • teksti, nimetähtede või plakati kujundamine. 				
<p>VESTLUSED KUNSTIST</p>	<p>kunstiiliid: arhitektuur, skulptuur, maal, graafika,</p>				

<ul style="list-style-type: none"> • mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust, märkab säästva kasutamise võimalusi; • arutleb meedia ja reklaami mõju üle igapäevaelus; • tutvub erinevate programmidega, mis võimaldavad loovuse edasiandmist. 	<p>tarbekunst ;</p> <ul style="list-style-type: none"> • koomiks; <p>rahvakunst;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kunsti väljendusvahendid (punkt, joon, värv); • visuaalsete kunstiliikide tutvustus; • kunstiteose kirjeldamine, kunstiterminid. 				
<p>TEHNIKAD JA MATERJALID</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasutab säästlikult töömaterjale; • iseloomustab akvarelli ja kattevärvide erinevat kasutusviisi. 	<ul style="list-style-type: none"> • skulptuur, lõikamine pehmetest materjalidest; • maal, maalimine kattevärvide ja akvarellidega. Tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliatsitega; • kollaaž värvipaberist, makulatuurist; • graafika, joonistamine grafiit-, vilt- ja pastapliatsiga; • paljundusgraafika: korgitrükk (nt papitrükk). 				

Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õpiprojektid jm	Hindamine
VISUAALNE KIRJAOSKUS					
<p>Õpilane:</p> <p>1) teab järgmisi mõisteid: arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, abstraktne kunst;</p> <p>2) teab järgmisi kaadriplaani mõisteid: üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Karakter, taust, esiplaan, tagaplaan. Koloriit;</p> <p>3) teab kahemõõtmelise kujutamise tähtsamaid baaselemente (tegelased/karakterid, objektid ja taust/keskkond) ning kompositsioonipõhimõtteid (lisaks õpitutele ka dominant, koloriit);</p> <p>4) teab kolmemõõtmelise kujutamise (skulptuur, installatsioon, ready-made) lihtsamaid baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid;</p> <p>5) kavandab ja loob vabavaralises programmis neljamõõtmelisi töid (animatsioon, video) õpetaja abiga;</p> <p>6) valib kahe õpetaja pakutud kunstitehnika, töövõtte või kompositsioonipõhimõtte vahel ja põhjendab oma eelistust.</p>	<p>Igapäevane visuaalkultuur</p> <p>Logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusemärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguajad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad</p> <p>Põhiplaan, maakaart, sisekujunduse kavand</p> <p>Karakter, keskkond</p> <p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted</p> <p>Baaselemendid:</p> <p>Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv</p> <p>Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum, mass, materjal</p> <p>Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, ühtsus, mõõtmed, dominant, rõhutus</p> <p>Kompositsiooni kirjelduseks: suurem,</p>	<p>Suhtluspädevus:</p> <p>suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada; oma seisukohti esitada ja põhjendada.</p> <p>Ettevõtlikkus-pädevus: suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi.</p> <p>Enesemääratlus-pädevus: suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi.</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutatavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.</p>	<p>Osalemine erinevatel kunstikonkurssidel, õppekäigud näitustele (Haapsalu linnagalerii; Haapsalu kolledž).</p>	<p>Õpitulemuste hindamine:</p> <p>1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfolga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjekti-dest;</p> <p>2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;</p> <p>3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;</p> <p>4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;</p> <p>5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.</p>

	<p>väiksem, ühesuurused, ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.</p> <p>Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: horisontaalne, vertikaalne, diagonaalne, sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne</p> <p>Perspektiiv: tsentraalperspektiiv, värvus- e õhuperspektiiv</p> <p>Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus</p> <p>Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites.</p> <p>Värviteooria: Koloriit. Värvinimetused primaar- ja sekundaarvärvide piires. Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid.</p> <p>Neljamõõtmelise teose baaselemendid: kaadriplaanid, montaaž,</p>		<p>Sotsiaallained: vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>heli, valgus, narratiiv e lugu</p> <p>Kaadriplaanid: üldplaan, keskplaan, suur plaan, detail. Taust, esiplaan, tagaplaan.</p> <p>Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur, sisearhitektuur, tootedisain, tarbekunst, installatsioon, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia, stsenograafia.</p> <p>Kunstižanrid: portree, natüürmort, linnavaade, maastikuvaade, interjööri vaade.</p> <p>Kujutavus: figuraalne, abstraktne</p>				
--	---	--	--	--	--

KUNSTITEHNIKAD JA LOOMINGULINE ENESEVÄLJENDUS

<p>Õpilane:</p> <p>1) enne värvide kandmist tööle katsetab neid eraldi paberil;</p> <p>2) rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel kunstitehnikaid (nt makett, segatehnika, kollaaž, kõrgtrükk, joonistus, maal, foto jms) ja vahendeid isikupärasel viisil ning järgib nende loomisel õpitud töö- ja</p>	<p>Kunstitehnikad ja stiilid maal, joonistus, kollaaž, grataaž, frotaaž, mosaiik, foto, origami, modelleerimine, makett, lavakujundus, kõrgtrükk, akvarell, trükigraafika, graafiline disain, tüpograafia, kirjatüüp, kalligraafia,</p>	<p>Suhtluspädevus: suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada; oma seisukohti esitada ja põhjendada.</p> <p>Digipädevus: leida ja säilitada digivahendite</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid).</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma</p>	<p>Erinevate tehnikate rakendamine õppetundides.</p> <p>Erinevate ürituste jaoks plakatite kujundamine veebikeskkonnas Canva vm.</p> <p>Võimaluse korral koolis või mujal erinevate näituste korraldamine.</p>	<p>Õpitulemuste hindamine:</p> <p>1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstifoga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;</p> <p>2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades</p>
---	---	---	---	--	---

<p>ohutusvõtteid; 3) kavandab ja loob vabavaralises programmis neljamõõtmelisi töid (animatsioon, video) õpetaja abiga; 4) rakendab loomisel digivahendeid (telefoni kaamera, digijoonistuse rakendused jms).</p>	<p>stsenograafia Digitaalsed joonistus-, foto-, video- ja animatsioonitehnikad (gif...) Narratiivi loomine: karakter, tegevuspaik, tegelased, sissejuhatus, teemaarendus, kulminatsioon, lahendus</p> <p>Etikett Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi, töö tehnik, töö mõõdud, aasta, juhendav õpetaja)</p>	<p>abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.</p>	<p>looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutatavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.</p> <p>Informaatika: kinnistada tundides õpitud.</p>	<p>Näituse nimesildi koostamine.</p>	<p>eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale; 3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal; 4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöodes; 5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.</p>
---	---	---	--	--------------------------------------	--

DISAIN JA DISAINIPROTSESS

<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loob lihtsa visandliku joonise enne kolmemõõtmelise töö loomist; 2) rakendab abijooni portree loomisel; 3) loob kunstitööd, uurides ja analüüsides teemaga seotud allikaid ning 	<p>Disaini baaselemendid Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesmete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass.</p> <p>Otstarve, funktsionaalsus,</p>	<p>Suhtluspädevus: suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada; oma seisukohti esitada ja põhjendada.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus:</p>	<p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.</p> <p>Loodusained: teadvustatakse</p>	<p>Erinevad õppekäigud, kunstinäitused ja praktilised tegevused õpitu kinnistamiseks. Kohtumised erinevate illustraatorite ja kunstnikega. KUMU digitaalkogu uurimine.</p>	<p>Õpitulemuste hindamine: 1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiifoga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuri-objektidest; 2) osalemist loovas</p>
--	---	---	---	--	--

<p>kavandades enda ideed ja kombineerides allikatest leitud ja enda ideid omavahel;</p> <p>4) kirjeldab ja mõtestab visuaalteose olulisemaid tunnuseid (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, sümbolite, meeleolu, sisuelemente) vastavalt ülesandele õpitud sõnavara piires.</p>	<p>kasutusmugavus.</p> <p>Disaini liigid: Tootedisain, digitoote disain, graafiline disain.</p> <p>Disainiprotsessi osad</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Osapooled, tarbija ● Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine ja sõnastamine, info kogumine ● Lähteülesanne ● Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine ● Lahenduspaikumine <p>Tarbeesemed ja levinumad materjalid Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi... Tehismaterjalid: plastik, kile...</p> <p>Kavandamine ja visualiseerimine Kavand, visand, skits, krokii, abijooned <i>Moodboard</i>, mõistekaart, plakat, Venni diagramm, värvikaart Idee sõnastamine Stroyboard, stsenaarium Visuaalne lihtsustamine</p>	<p>väärtustada loomingu ja kujundada ilumeelt; hinnata üldnimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust.</p> <p>Õpipädevus: suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas; planeerida õppimist ja seda plaani järgida.</p>	<p>inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutatavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.</p> <p>Sotsiaalsed: vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.</p>		<p>tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;</p> <p>3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;</p> <p>4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;</p> <p>5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiobjekte, enda ja kaaslaste kunstiteoseid, arutleda erinevate kunstinahtuste üle ümbritsevas.</p>
---	--	---	---	--	---

KUNSTIAJALUGU, VISUAALKULTUUR JA KUNSTNIKUD

<p>Õpilane:</p> <p>1) kasutab olulisemaid kunsti mõisteid (nt kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, looming, maalikunst, animatsioon, skulptuur jne) ühe kunstnikuga seoses;</p> <p>2) tunneb ära eri kirjasüsteeme ja seostab neid eri kultuuridega;</p> <p>3) võrdleb nüüdisaegse ja ajaloolise tarbeeseme erinevusi ja sarnasusi ning analüüsib, kuidas tarbeeseme funktsionaalsus on arenenud.</p>	<p>Kunstiga seotud elukutsed Kunstnik, arhitekt, skulptor, animaator, sisearhitekt, disainer, illustraator</p> <p>Kunstiajalugu Kirjasüsteemid eri ajastutest ja kultuuridest Esiaja kunst Varased tsivilisatsioonid (Mesopotaamia, Egiptus) Antiikaja kunst Kreekas ja Roomas Keskaja kunst Eestis Mõisaarhitektuur Taluarhitektuur Pärimuskultuur</p>	<p>Suhtluspädevus: suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada; oma seisukohti esitada ja põhjendada.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära.</p>	<p>Sotsiaalsed: vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.</p> <p>Matemaatika: arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid), samuti matemaatiliste sümbolite, kujundite ning mõistete tundmist.</p> <p>Loodusained: teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi.</p> <p>Tehnoloogia: arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist, oskust innovaatilisi ideid kavandada ja praktikas ellu viia (loomisprotsess, tehnoloogiad ja tehnikad).</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled: arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja</p>	<p>Kohtumised erinevate illustraatorite ja kunstnikega. KUMU digitaalkogu uurimine.</p> <p>Erinevad muuseumid - A. Laikmaa majamuuseum, Koela talumuuseum, Rannarootsi muuseum jne.</p>	<p>Õpitulemuste hindamine:</p> <p>1) teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle, kasutades kunstimõisteid, teadmisi lähiümbruse kunsti- ja kultuuriobjektidest;</p> <p>2) osalemist loovas tööprotsessis, kasutades eneseväljenduseks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale;</p> <p>3) oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal;</p> <p>4) loovat, sihipärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;</p> <p>5) oskust väärtustada ja analüüsida disainiojekte, enda ja kaaslaste kunstitöid, arutleda erinevate kunstinähtuste üle ümbritsevas.</p>
---	---	---	---	---	---

			vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.		
--	--	--	--	--	--

6. klass KUNSTIÕPETUS

Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õiprojektid jm	Hindamine
<p>Ainekavades kirjeldatud õpitulemuste saavutamiseks toimub kunstõpetus Haapsalu Põhikooli 6. klassis 1 tund nädalas.</p> <p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul (teabegraafikat: silte, kaarte, infograafikat; õpikute illustratsioone, (multi)filmide ja arvutimängude pildilist külge, reklaami linnaruumis ja meedias, riidetust, kaupluste vaateaknaid, internetikeskkondi, ehitatud keskkondi, esemelist tänapäeva ja pärimuskultuuri); 2) kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke; 3) käitub näitusel turvaliselt ja asjalikult ning leiab enamasti ise muuseumi, galerii või virtuaalnäituse mõistmiseks vajaliku info; 4) mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 5) märkab, kirjeldab ning mõtestab nüüdisaegsete ja ajalooliste tarbeesemete ning hoonete erinevusi; 6) märkab ning kirjeldab iseseisvalt seost tarbeeseme või ruumi/hoone suuruse, vormi, materjali ja otstarbe 	<p>Kunstis on teema eelkõige kujutamisainestik, teose sisu ja sõnumiga seotu. Aineistikku leitakse kõikvõimalikest valdkondadest.</p> <p>Ainekava praktiliste tööde teemasid ei määratle. Õpetaja täpsustab üldistest eesmärkidest lähtudes, milline on kooli ainekavas tundide õppesisu. Ülesanded ei pea olema temaatilised, ent teema aitab panna õpitavat mõtestatud ja õpilasele lähedasse emotsionaalsesse konteksti. II kooliastme õpilaste puhul aitavad väljapakutud teemad tööd alustades mõtteid koondada ja oma lahendusi leida.</p> <p>Näited:</p> <p>Värvus- ning perspektiiviõpetus; emotsioonide kujutamine; koomiks; vaba teema;</p> <p>Tehnikad:</p>	<p>Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine on toodud välja kooli õppekavas ja ainevaldkonnakavas.</p>	<p>Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine on toodud välja kooli õppekavas ja ainevaldkonnakavas.</p>	<p>Individaal- ning rühmatööd; kavandamine ja kujutamine; teoste esitlemine, analüüs ning põhjendamine; näituste külastamine.</p>	<p>Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava üldosa sätetest ja Haapsalu Põhikooli hindamisjuhendist.</p> <p>Hindamine peab toetama õpilase õppimist ja arengut, olema selge ja objektiivne.</p> <p>Õpieesmärgist lähtuv hindamine. Enese ja vastastikhindamise tähtsustamine.</p> <p>Tagasiside peab olema õpilasele arusaadav.</p> <p>Lisaks õpitulemuste tagasisidestamisele toetab loovuse aengut, huvi ja aktiivset osavõttu, isikupärase väljenduslaadi leidmist, laia silmaringi ja sallivuse, avatuse arengut.</p>

<p>vahel; 7) rakendab autorsuse üldisi põhimõtteid ning kujutiste salvestamise ja jagamise head tava.</p> <p>Plaanimine ja ideede arendamine</p> <p>Õpilane: 1) lahendab õpetaja esitatud probleemi, läbides kõiki disainiprotsessi etappe ning toetudes õpetaja juhendamisele ja etteantud materjalidele; 2) kavandab enda idee või teose; teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik.</p> <p>Loomine</p> <p>Õpilane: 1) loob omanäolisust taotledes kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ning uurides ja kavandades; 2) teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate ja töövõtete, materjalide ning kompositsioonipõhimõtete hulgast.</p> <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika</p> <p>Õpilane: 1) analüüsib loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle isiklikult positsioonilt, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt; 2) selgitab ja analüüsib õpetaja antud küsimustele toetudes oma tööd, tuues esile töökäigu ning</p>	<p>Erinevate vahenditega joonistamine ning maalimine; kollaaž; vormi loomine.</p>				
--	---	--	--	--	--

põhjendades oma tehtud sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid; 3) annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis; põhjendab oma arvamust.					
--	--	--	--	--	--

7. klass KUNSTIÕPETUS					
Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õpiprojektid jm	Hindamine
<p>Ainekavades kirjeldatud õpitulemuste saavutamiseks toimub kunstõpetus Haapsalu Põhikooli 7. klassis 1 tund nädalas.</p> <p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid suhtluses; 2) uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta; 3) leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt; 4) kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke; 5) käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama; 	<p>Kunstis on teema eelkõige kujutamisainestik, teose sisu ja sõnumiga seotu. Ainekavasse leetakse kõikvõimalikest valdkondadest.</p> <p>Ainekava praktiliste tööde teemasid ei määratle. Õpetaja täpsustab üldistest eesmärkidest lähtudes, milline on kooli ainekavas tundide õppesisu. Ülesanded ei pea olema temaatilised, ent teema aitab panna õpitavat mõtestatud ja õpilasele lähedasse emotsionaalsesse konteksti. II kooliastme õpilaste puhul aitavad väljapakutud teemad tööd alustades mõtteid koondada ja oma</p>	<p>Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine on toodud välja kooli õppekavas ja ainevaldkonnakavas.</p>	<p>Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine on toodud välja kooli õppekavas ja ainevaldkonnakavas.</p>	<p>Individuaal- ning rühmatööd; visandid ja kavandamine ning kujutamine; teoste esitlemine, analüüs ning põhjendamine; näituste külastamine; loovad ülesanded.</p>	<p>Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava üldosa sätetest ja Haapsalu Põhikooli hindamisjuhendist.</p> <p>Hindamine peab toetama õpilase õppimist ja arengut, olema selge ja objektiivne.</p> <p>Õpiesmärgist lähtuv hindamine. Enese ja vastastikhindamise tähtsustamine.</p> <p>Tagasiside peab olema õpilasele arusaadav.</p> <p>Lisaks õpitulemuste tagasisidestamisele toetab loovuse aengut, huvi ja aktiivset osavõttu, isikupärase väljenduslaadi leidmist, laia silmaringi ja</p>

<p>6) teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; 7) mõistab vormide ja värvide subjektiivsemaid ning universaalsemaid tähendusi; 8) teab, mis on kopeerimine ja plagiaat, ning oskab teiste autorite teoseid ja nende osi kasutada oma uurimistöös või loomes nii, et tegevus ei riiva autoriõigusi. Plaanimine ja ideede arendamine</p> <p>Õpilane: 1) oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist; 2) märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid; 3) rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga.</p> <p>Loomine</p> <p>Õpilane: 1) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades;</p> <p>2) valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid; 3) oskab rühmaliikmena luua ühistöödest tervikliku väljapaneku ja esitleda teost publikule.</p> <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika</p> <p>Õpilane: 1) analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst), leiab erinevaid</p>	<p>lahendusi leida.</p> <p>Näited: Emotsioonide ja isiksuse väljendamine; negatiivse ja positiivse ruumi loomine; disainimine; digitaalse pildi edasiandmine; radiaalsümmeetria loomine; arhitektuur ja disain; vaba teema.</p> <p>Tehnikad: Erinevate vahenditega joonistamine ning maalimine; kollaaž; žabloon.</p>				<p>sallivuse, avatuse arengut.</p>
---	---	--	--	--	------------------------------------

<p>tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara;</p> <p>2) leiab seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile ja meediale;</p> <p>3) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte;</p> <p>4) selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi; põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loominguilisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid;</p> <p>5) kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib eriarvamusi.</p>					
---	--	--	--	--	--

8. klass KUNSTIÕPETUS					
Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õpiprojektid jm	Hindamine
<p>Ainekavades kirjeldatud õpitulemuste saavutamiseks toimub kunstõpetus Haapsalu Põhikooli 8. klassis 1 tund nädalas.</p> <p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <p>Õpilane: 1) analüüsib enne kasutamist</p>	<p>Kunstis on teema eelkõige kujutamisainestik, teose sisu ja sõnumiga seotu. Ainestikku leitakse kõikvõimalikest valdkondadest. Ainekava praktiliste tööde teemasid ei määratle. Õpetaja</p>	<p>Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine on toodud välja kooli õppekavas ja ainevaldkonnakavas.</p>	<p>Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine on toodud välja kooli õppekavas ja ainevaldkonnakavas.</p>	<p>Individuaal- ning rühmatööd; visandid ja kavandamine ning kujutamine; teoste esitlemine, analüüs ning põhjendamine; näituste külastamine; loovad ülesanded.</p>	<p>Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava üldosa sätetest ja Haapsalu Põhikooli hindamisjuhendist.</p> <p>Hindamine peab toetama õpilase õppimist ja arengut, olema selge ja objektiivne.</p>

<p>visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboteid suhtluses;</p> <p>2) uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta;</p> <p>3) leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt;</p> <p>4) kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke;</p> <p>5) käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama;</p> <p>6) teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer;</p> <p>7) mõistab vormide ja värvide subjektiivsemaid ning universaalsemaid tähendusi;</p> <p>8) teab, mis on kopeerimine ja plagiaat, ning oskab teiste autorite teoseid ja nende osi kasutada oma uurimistöös või loomes nii, et tegevus ei riiva autoriõigusi.</p> <p>Plaanimine ja ideede arendamine</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist;</p> <p>2) märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid;</p> <p>3) rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga.</p> <p>Loomine</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades;</p>	<p>täpsustab üldistest eesmärkidest lähtudes, milline on kooli ainekavas tundide õppesisu. Ülesanded ei pea olema temaatilised, ent teema aitab panna õpitavat mõtestatud ja õpilasele lähedasse emotsionaalsesse konteksti. II kooliastme õpilaste puhul aitavad väljapakutud teemad tööd alustades mõtteid koondada ja oma lahendusi leida.</p> <p>II kooliastmes võiksid õpilased ise ülesande tingimusi arvestades leidma sobiva tööteema.</p> <p>Näited: Sürrealism; erinevad pinnakatmistehnikad (joon, täpp); sümmeetria ja peegelpilt; perspektiiviõpetus; inimkeha ja näo proportsioonid; krokii; kubism.</p> <p>Tehnikad: Erinevate vahenditega joonistamine ning maalimine; kollaaž</p>				<p>Õpieesmärgist lähtuv hindamine. Enese ja vastastikhindamise tähtsustamine.</p> <p>Tagasiside peab olema õpilasele arusaadav.</p> <p>Lisaks õpitulemuste tagasisidestamisele toetab loovuse aengut, huvi ja aktiivset osavõttu, isikupärase väljenduslaadi leidmist, laia silmaringi ja sallivuse, avatuse arengut.</p>
---	--	--	--	--	---

2) valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid;
3) oskab rühmaliikmena luua ühistöödest tervikliku väljapaneku ja esitleda teost publikule.

Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

1) analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara;
2) leiab seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile ja meediale;
3) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte;
4) selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi; põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loomingulisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid;
5) kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib eriarvamusi.

9. klass KUNSTIÕPETUS

Õpitulemused	Teema ja õppesisu	Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine	Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine	IKT, praktilised tööd, õppekäigud, õiprojektid jm	Hindamine
<p>Ainekavades kirjeldatud õpitulemuste saavutamiseks toimub kunstõpetus Haapsalu Põhikooli 9. klassis 1 tund nädalas.</p> <p>Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboteid suhtluses; 2) uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta; 3) leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt; 4) kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke; 5) käitub kultuurikeskkondades reeglite järgi (vajaduse korral oskab reeglid välja selgitada) ning saab iseseisvalt vajaliku teabe leidmise ja sündmuse kogemisega hakkama; 6) teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; 7) mõistab vormide ja värvide subjektiivsemaid ning universaalsemaid tähendusi; 8) teab, mis on kopeerimine ja plagiaat, ning oskab teiste autorite teoseid ja nende osi kasutada oma uurimistöös või loomes nii, et tegevus ei riiva autoriõigusi. <p>Plaanimine ja ideede arendamine</p>	<p>Kunstis on teema eelkõige kujutamisinestik, teose sisu ja sõnumiga seotu. Ainestikku leitakse kõikvõimalikest valdkondadest.</p> <p>Ainekava praktiliste tööde teemasid ei määratle. Õpetaja täpsustab üldistest eesmärkidest lähtudes, milline on kooli ainekavas tundide õppesisu. Ülesanded ei pea olema temaatilised, ent teema aitab panna õpitavat mõtestatud ja õpilasele lähedasse emotsionaalsesse konteksti. II kooliastme õpilaste puhul aitavad väljapakutud teemad tööd alustades mõtteid koondada ja oma lahendusi leida.</p> <p>II kooliastmes võiksid õpilased ise ülesande tingimusi arvestades leidma sobiva tööteema.</p> <p>Näited: Piktograafia; tüpograafia;</p>	<p>Üldpädevuste ja läbivate teemade käsitlemine on toodud välja kooli õppekavas ja ainevaldkonnakavas.</p>	<p>Lõiming ja piirkondliku ning kooli eripära arvestamine on toodud välja kooli õppekavas ja ainevaldkonnakavas.</p>	<p>Individuaal- ning rühmatööd; visandid ja kavandamine ning kujutamine; teoste esitlemine, analüüs ning põhjendamine; disainiprotsess; näituste külastamine; loovad ülesanded.</p>	<p>Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava üldosa sätetest ja Haapsalu Põhikooli hindamisjuhendist.</p> <p>Hindamine peab toetama õpilase õppimist ja arengut, olema selge ja objektiivne.</p> <p>Õpieesmärgist lähtuv hindamine. Enese ja vastastikhindamise tähtsustamine.</p> <p>Tagasiside peab olema õpilasele arusaadav.</p> <p>Lisaks õpitulemuste tagasisidestamisele toetab loovuse aengut, huvi ja aktiivset osavõttu, isikupärase väljenduslaadi leidmist, laia silmaringi ja sallivuse, avatuse arengut.</p>

<p>Õpilane: 1) oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist; 2) märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid; 3) rakendab uurimismeetodeid õpetaja abiga.</p> <p>Loomine</p> <p>Õpilane: 1) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõttelisi kunstitöid spontaanselt ja põhjalikult uurides ning teadlikult kavandades;</p> <p>2) valib loomeprotsessis sihipäraselt materjale ja tehnikavõtteid ning rakendab töövõtteid ja kompositsiooni põhimõtteid; 3) oskab rühmaliikmena luua ühistöödest tervikliku väljapaneku ja esitleda teost publikule.</p> <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika</p> <p>Õpilane: 1) analüüsib teost (ülesehitus ja vorm, tähistavus, peamised sümbolid, kontekst), leiab erinevaid tõlgendusvõimalusi ja vaatepunkte, põhjendab neid tööle tuginedes ning kasutab kunstist rääkides oskussõnavara; 2) leiab seoseid ühiskonnaelu valdkondadega nii ajaloost kui ka tänapäevast, tuginedes teistele õppeainetele, erialakirjandusele, aimekirjandusele, popkultuurile ja meediale; 3) mõtestab esemelise ja ruumilise</p>	<p>kalligraafia; graafiline disain; stiliseerimine; popkunst.</p> <p>Tehnikad: Erinevate vahenditega joonistamine ning maalimine (akrüülmaal, lõuend); tušš ja sulepea;</p>				
---	--	--	--	--	--

<p>keskkonna või disaininäidete esteetilisi, funktsionaalseid ning ökoloogilisi aspekte;</p> <p>4) selgitab oma tööd ning valitud töökäigu ja sõnumi võimalikke teisi võimalusi; põhjendab sisulisi, uurimuslikke või loominguilisi otsuseid ja eksponeerimise valikuid;</p> <p>5) kuulab kaasõppijate seisukohti, põhjendab enda arvamust, annab toetavat tagasisidet ning aktsepteerib eriarvamusi.</p>					
---	--	--	--	--	--